

9. Директива (ЄС) 2019/1937 Європейського парламенту і ради ЄС від 23.10.2019 «Про захист осіб, які повідомляють про порушення законодавства союзу». URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2023/06/Dyrektyva-YES-20191937.pdf>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-292-3-132>

АНАЛІЗ НАУКОВИХ ПІДХОДІВ ЩОДО СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «СУБ'ЄКТ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ»

Чорний Ю. О.

*аспірант кафедри адміністративно-правових дисциплін,
Донецький державний університет внутрішніх справ
м. Кропивницький, Україна
ORCID ID: 0009-0007-0839-4672*

Звертаючись до результатів наукових досліджень в галузі науки адміністративного права, варто наголосити на неоднозначності підходів до розуміння поняття «суб'єкт публічного адміністрування». Серед наукових публікацій превалює позиція вчених щодо ширшого сприйняття окресленого поняття, у порівнянні з розумінням суб'єктів державного управління.

Наприклад, професор В.Б. Авер'янов, наводить таке тлумачення системи суб'єктів публічного адміністрування, відповідно до якого відносить до числа останніх, окрім органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, Президента України, інші (окрім виконавчих) державні органи (Рахункова палата, Національний банк, Рада національної безпеки і оборони, Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим, Центральна виборча комісія та ін.) і, навіть, об'єднання громадян у встановлених законом випадках [1, с. 235-248].

Спираючись на вищенаведений підхід, варто дійти висновку, що головним критерієм віднесення державної інституції до числа суб'єктів публічного адміністрування, виступає наявність в органі державно-владних повноважень. Іншими словами, наділення зазначеного суб'єкта державно-владними повноваженнями є основним критерієм щодо його визнання в якості органу публічного адміністрування.

Аналогічний підхід висловлює, наприклад, О.В. Сукманова, яка переконана, що суб'єкт публічного адміністрування це учасник адміністративних правовідносин, наділений державно-владними

повноваженнями, здатний від імені держави приймати рішення публічно-правового характеру та нести юридичну відповідальність в процесі виконання управлінської діяльності [2, с. 65-66].

Разом з тим, Р.С. Свистович уточнює правовий статус суб'єкта публічного адміністрування, шляхом вказівки на наявність в нього контрольно-наглядових повноважень, що також підтримується дисертантом. Характерними рисами суб'єкта публічного адміністрування, які вирізняють його з-поміж інших суб'єктів адміністративного права, на думку Р.С. Свистовича, є наділення зазначеного суб'єкта контрольно-наглядовими повноваженнями, врегульованим нормами адміністративного права порядком застосування специфічних імперативних методів, правом видання актів застосування права (індивідуальних актів управління). При цьому, головною метою контрольно-наглядової діяльності суб'єктів публічного адміністрування виступає забезпечення законності та дисципліни в публічному управлінні [3, с. 39].

Разом з тим, аналіз наукової літератури з проблем державного управління та адміністративного права, дозволяє дійти висновку, що поняття державного управління вужче за змістом, у порівнянні з публічним адмініструванням. Наприклад, Ю.П. Битяк переконаний в тому, що державне управління визначається як самостійний вид державної діяльності, що має організуючий, виконавчо-розпорядчий, підзаконний характер, особливої групи державних органів (посадових осіб) щодо практичної реалізації функцій та завдань держави у процесі повсякденного і безпосереднього керівництва економічним, соціально-культурним та адміністративно-політичним будівництвом [4, с. 261].

Представляється, що наділення державного управління виконавчо-розпорядчими характеристиками, звужує його зміст, оскільки обґрунтовано відносить зазначений різновид діяльності до компетенції органів виконавчої влади. Зазначений висновок корелюється із твердженням Ю.П. Битяка, відповідно до якого, в якості суб'єктів державного управління виступає «особлива група державних органів», властивості яких, на думку автора, полягають у наявності державно-владної компетенції, у вигляді виконавчо-розпорядчих повноважень.

Зазначений висновок опосередковано підтверджується умовиводом В. П. Пилипишина, який правильно зазначає, що для державного управління характерно те, що виконавча діяльність є його основним призначенням і складає важливу сторону характеристики змісту цього виду управління, яка органічно пов'язана зі здійсненням безпосереднього керівництва економікою, соціально-культурним та адміністративно-політичним будівництвом і, отже, водночас є розпорядчою діяльністю [5, с. 10-14].

Висновки. Таким чином, здатність реалізовувати виконавчорозпорядчу функцію держави, в якості основного різновиду управлінської діяльності, слугує однією з ключових ознак, яка характеризує статус суб'єкта державного управління. Іншим, не менш принциповим аспектом, спрямованим на відокремлення публічного адміністрування від державного управління, слугує здатність та основна мета останнього, у вигляді спрямування на задоволення, переважно, державних інтересів. Натомість, мета публічного адміністрування полягає у пріоритетному зосередженні на реалізації прав і законних інтересів громадян, шляхом надання публічно-сервісних послуг.

Література:

1. Адміністративне право України. Академічний курс : підручник у 2-х т. Ред. колегія : В. Б. Авер'янов (голова). К. : Вид-во «Юридична думка», 2004. Т. 1. Загальна частина, 2004. 584 с.
2. Сукманова О. В. Поняття та система суб'єктів публічного адміністрування охорони права власності в Україні. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція. 2018. Вип. 33. С. 64-67.
3. Свистович Р. С. Суб'єкти публічної адміністрації: сучасний вимір. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки». 2017. № 3 (3). С. 39-43.
4. Адміністративне право України / за заг. ред. Ю.П. Битяка. Харків: Право, 2001. 528 с.
5. Пилипишин В.П. Поняття та основні риси державного управління. Юридична наука і практика. 2011. №2. С.10-14.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-292-3-133>

ЩОДО ПРИНЦИПУ «ПРИСТОСУВАННЯ» ДЛЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Гринь Н. В.

*здобувачка кафедри публічного та приватного права
юридичного факультету,*

*Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля
м. Київ, Україна*

Інклюзивна зайнятість є важливою складовою сучасної політики соціальної інтеграції, що ґрунтується на принципах рівності та

464